

FİLİZ KİTABEVİ

Prof. Dr. Mustafa DURAL

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ

TÜRK ÖZEL HUKUKU
Cilt III
Aile Hukuku

Gözden Geçirilmiş Ondokuzuncu Bası

FİLİZ KİTABEVİ
İSTANBUL
2024

Şubat 2024

ISBN: 978-975-368-965-6

BASKI

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Matbaacı Sertifika Numarası: 48596

YAYINLAYAN

Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım
Petrol Ürünleri Sanayi ve Tic. Ltd. Şti.
Cemal Yener Topyalı Cad. No: 57/A (113)
Vefa-Fatih/İSTANBUL
Tel: (212) 527 0 718
(212) 850 0 359
Faks: (212) 519 20 71

www.filizkitabevi.com
bilgi@filizkitabevi.com
Yayıncı Sertifika Numarası: 48596

Copyright© Bu kitabın Türkiye'deki yayın hakları Filiz Kitabevi Basım Yayın Dağıtım Petrol Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti.'ne aittir. Her hakkı saklıdır. Hiçbir bölümü ve paragrafı kısmen veya tamamen ya da özet halinde, fotokopi, faksimile veya başka herhangi bir şekilde çoğaltılamaz, dağıtılamaz. Normal ölçüyü aşan iktibaslar yapılamaz. Normal ve kanunî iktibaslarda kaynak gösterilmesi zorunludur.

19. BASIYA ÖNSÖZ

Bu basıda 2023 yılı içerisinde başta kadının soyadına ilişkin MK 187 ve evlat edinmeye ilişkin olanları yer almak üzere Anayasa Mahkemesi'nin Türk Medeni Kanunu'nun Aile Hukukuna ilişkin hükümlerine dair vermiş olduğu çok sayıdaki iptal kararı metne işlenmiştir. Anayasa Mahkemesi'nin ilgili iptal kararları ile birlikte yeni yasal düzenlemelerin yapılabilmesi amacıyla vermiş olduğu dokuz aylık yürürlük erteleme sürelerinin sonuna birçok kararda yaklaşmış olmasına rağmen, beklenen yeni yasal düzenlemeler henüz yapılmamıştır. Bu amaçla 2024 yılının başında TBMM'ye sevk edilmesi planlanan Yargı Hizmetlerinin Etkinliğinin Artırılması Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi Taslağı'nda yer alan ve iptal edilen hükümlerin yerini alan yeni taslak düzenlemelere de kitabımızın bu basısında yer verilmiştir.

Hızlı ve özenli çalışmalarını için Sayın Oğuzhan ORUÇ'a ve Filiz Kitabevi'nin tüm çalışanlarına bir daha teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

*Ocak 2024, İstanbul
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ*

18. BASIYA ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku serisinin üçüncü kitabı olan Aile Hukuku kitabı, 2005 yılının Şubat ayında ilk basısını yapmıştı. Rahmetli Prof. Dr. Mustafa Dural hocamızın önderliğinde hazırlanan ortak kitabımızın on sekizinci yaşında, on sekizinci basısına ulaştık. Bu basıda da, son bir yıl içerisindeki mevzuat değişiklikleri, verilen yeni tarihli yargı kararları ve yayınlanan bilimsel eserler kitabımıza işlendi. Özellikle mal rejimleri bölümü, güncel Yargıtay kararları üzerinden daha kapsamlı bir yenilemeye tabi tutuldu.

Oğuzhan ORUÇ, Zeynep ORUÇ TATLI ve bütün Filiz Kitabevi ailesine bir kez daha teşekkürlerimizi sunarız.

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

*Ocak 2023, İstanbul
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ*

12. BASIYA ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku serisinin üçüncü cildini oluşturan Aile Hukuku kitabının 12. Basısı, 2005 yılında yayınlanan ilk basısına Hocamız Prof. Dr. Mustafa Dural'ın yazdığı önsözün üzerinden on iki yıl geçtikten sonra ve ne acıdır ki 12.Basıya ait önsözde kendisinin imzası olmadan yayınlanmaktadır.

12. Bası, Hocamız Dural'ın vefatının ardından gerçekleşen ilk basıdır. Türk Özel Hukuku serisinin diğer kitapları gibi Aile Hukuku kitabı da Prof. Dr. Mustafa Dural'ın teşviki ile hayata geçirilmiş ve bugüne kadar ortak çalışmamızın ürünü olarak varlığını sürdürmüştür.

Bu basıda Hocamız Dural tarafından kaleme alınan konular da tarafımızca gözden geçirilmiş, ancak kitabın 12. basısının yapılmasındaki zaman kısıtlılığı sebebiyle, ilgili konulara şimdilik yeni doktrin ve yargı kararlarına nazaran ağırlıklı olarak mevzuattaki gelişmelerin işlenmesiyle yetinilmiştir. Diğer kitaplarda olduğu gibi, Aile Hukuku kitabında da metnin içeriğine kural olarak müdahale edilmemiş, Hocamız Dural'ın görüşleri ve üslubunun korunmasına özen gösterilmiştir.

Kitabın yayınlanmasındaki katkıları için Araş. Gör. Fatih Duran'a ve Filiz Kitabevi mensupları Oğuzhan Oruç ve Zeynep Oruç Tatlı'ya teşekkür ederiz.

Prof. Dr. Tufan ÖĞÜZ

*Ekim 2016, İstanbul
Prof. Dr. Mustafa Alper GÜMÜŞ*

ÖNSÖZ

Türk Özel Hukuku Serisinin üçüncü kitabı olan Aile Hukuku'nun çıkması oldukça uzun bir süre sonra gerçekleşti. Bunun birinci sebebi, kitabın yazarlarının yürürlükten kalkmış olan Medenî Kanuna göre yazılmış kitabın bazı bölümlerini çıkartıp, bazı yerlerine eklemeler yapmak yerine (ki bu kitabın hem anlaşılmasını zorlaştırırdı hem de eski ve yeni düzenlemelerin alt alta bulunması okuyucuyu kuşkuya, çelişkiye düşürürdü) doğru olan, aile hukukunu yeni sisteme uygun olarak tamamen yeniden yazma yolunu seçmeleridir.

Gecikmenin ikinci sebebi, yazarların sadece kanun hükümlerini açıklayacak yerde yeni düzenlemelere eleştirisel gözle bakmalarıdır. Ve, yeni düzenlemelerde eleştirilecek o kadar çok şey vardı ki...

Yazarların özür dilemelerini gerektiren bir husus da şudur: kitap bölüm bölüm baskıya verildiği için, bir bölümün basılmasının tamamlanmasından sonra çıkmış olan eserlere maalesef atıf yapılamamış olmasıdır. Tamamen teknik sebeplerden kaynaklanan bu durum için eser sahiplerinden özür dileriz.

Kitabın tashihleri Araş. Gör. Serkan Ergüne tarafından büyük bir titizlikle yapıldığı için ona şükran borçluyuz.

Teşekkürümüz ise, kitabın hazırlanmasını iki yıl sabırla bekleyen hiçbir değişikliğe itiraz etmeyen, başta İsmet Oruç beyefendi olmak üzere Filiz Kitabevi'nin tüm çalışanlarıdır.

*Prof. Dr. Mustafa DURAL
Şubat 2005, İstanbul*

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

I. AİLE HUKUKUNUN KONUSU.....	1
II. AİLE KAVRAMI.....	1
III. TOPLUMDA AİLENİN ÖNEMİ	2
IV. ANAYASA'DA AİLE HUKUKUNA İLİŞKİN ESASLAR	2
1. Anayasa'nın 41. maddesi	2
2. Anayasa'nın 10. maddesi.....	2
3. Anayasa'nın 20. maddesi	4
V. AİLE HUKUKUNUN ÖZELLİKLERİ.....	4
1. Genel olarak	4
a) İlişki tiplerinin sınırlı sayıda (numerus clausus) olması	4
b) Geniş ölçüde emredici kurallara dayanma	4
c) Çocukları ve zayıfları koruma.....	5
d) Devletin müdahalesi.....	5
e) Şekle bağlılık.....	5
f) Hâkimin takdir yetkisi.....	5
2. Aile hukuku ilişkileri ve aile hukuku haklarının özelliği.....	6
a) Aile Hukuku ilişkileri.....	6
b) Aile hukuku hakları.....	6
c) Bozucu yenilik doğuran aile haklarının kullanılmasının özelliği	7
d) Aile hukuku taleplerinin özelliği.....	7
VI. TÜRK AİLE HUKUKUNUN DEVRİMCİ KARAKTERİ.....	7
VII. MEDENÎ KANUNUN AİLE HUKUKU SİSTEMATİĞİNE GENEL BAKIŞ	9

BİRİNCİ KISIM

EVLİLİK

Birinci Bölüm

Evlilik Birliğinin Oluşması

Birinci Ayrım

NİŞANLILIK

§ 1. TERİM VE KAVRAM.....	13
§ 2. NİŞANLILIĞIN MEYDANA GELMESİ: NİŞANLANMA	13
I. NİŞANLANMANIN HUKUKÎ NİTELİĞİ.....	13
1. Önsözleşme görüşü	13
2. Karar görüşü.....	14
3. Sözleşme görüşü	14
II. NİŞANLANMANIN KURUCU UNSURLARI.....	15
1. Karşılıklı evlenme vaadi	16
2. Vaad edenlerin farklı cinsiyetten olması.....	18
III. NİŞANLANMANIN GEÇERLİK ŞARTLARI VE HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	18
1. Nişanlanma ehliyetinin kanunda özel olarak düzenlenmemiş olması	18
2. Nişanlanmanın, emredici hukuk kurallarına, ahlâk ve âdaba aykırı olmaması ve evlenmenin imkânsız olmaması.....	21

3. Muvazaalı (danişıklı) nişanlanmalar	22
4. İrade beyanındaki sakatlıklar	22
IV. NİŞANLANMANIN ŞARTA YA DA SÜREYE BAĞLANMASI	24
1. Şart	24
2. Zaman	24
§ 3. NİŞANLILIĞIN HÜKÜMLERİ	25
I. VAADE UYGUN DAVRANMA YÜKÜMLÜLÜĞÜ	25
1. Evlenmeyi gerçekleştirme yükümlülüğü	25
2. Sadakat yükümlülüğü	27
3. Nişanlının Medenî Kanun anlamında yakın sayılması	27
4. Destekten yoksun kalma tazminatı ve manevî tazminat isteyebilme	27
5. Tanıklıktan ve hâkimlikten kaçınma hakkı	28
§ 4. NİŞANLILIĞIN SONA ERMESİ	28
I. SONA ERME HÂLLERİ	28
1. Evlenme	28
a) Nişanlıların birbirleriyle evlenmesi	28
b) Nişanlılardan birinin bir üçüncü kişi ile evlenmesi	28
2. Tarafların anlaşması	28
3. Bozucu şartın gerçekleşmesi	29
4. Evlenmenin imkânsızlaşması (özellikle ölüm)	29
5. Kesin bir evlenme engelini meydana gelmesi	29
6. Nişanı bozma (bir taraflı olarak sona erdirme, nişanlanmadan dönme)	30
a) Kavram	30
b) Nişanı bozmada haklı sebep	31
aa) Haklı sebep kavramı	31
bb) Haklı sebep örnekleri	32
c) Haksız nişan bozma	33
II. NİŞANIN SONA ERMESİNİN SONUÇLARI	33
A. GENEL OLARAK	33
B. MADDÎ TAZMİNAT	33
1. Nişanlıların tazminat isteme hakkı	34
a) Şartları	34
b) Tazmin edilecek zarar ve masraflar	35
c) Tazminat davası	36
2. Üçüncü kişilerin tazminat isteme hakkı	37
C. MANEVÎ TAZMİNAT	38
1. Genel olarak	38
2. Manevî tazminat istemenin şartları	39
a) Nişanlılık, bozma ile sona erdirilmiş olmalıdır	39
b) Tazminat isteyen nişanlının kişilik hakkı bir zarara uğramış olmalıdır.	39
c) Davalının kusurlu olması	40
3. Manevî tazminatın tayini	41
a) Dava hakkı	41
b) Davalı	41
c) Tazminat	41
d) Manevî tazminat isteminin mirasçılar tarafından ileri sürülmesi ve hayatta devri	42
D. HEDİYELERİN GERİ VERİLMESİ	42
1. Genel olarak	42
2. Hediye kavramı	43
3. Hediyelerin geri verilmesini istemenin şartları	44

a) Hediye nişanlılık dolayısıyla verilmiş olmalıdır.....	44
b) Geri istenecek hediye nin al ışı lm ışı n (mutad) d ışı nda olması	44
c) Nişanlılık, evlenme d ışı nda bir sebeple sona ermiş olmalıdır.....	45
d) Geri vermeyi isteme hakkına, nişanlılar, ana ve babaları ya da ana baba gibi hareket eden kimseler sahiptirler.....	45
4. Geri verme talebinin niteliği ve kapsamı	46
E. NİŞANIN SONA ERMESİNDEN DOĞAN TALEPLERİN ZAMANAŞIMI	46

İkinci Ayrım EVLENME

§ 5. EVLENMENİN HUKUKİ NİTELİĞİ.....	47
§ 6. EVLENMENİN GERÇEKLEŞTİRİLMESİ İÇİN ARANAN ŞARTLAR.....	48
I. EVLENME EHLİYETİ	49
A. EVLENME YAŞI.....	49
1. Olağan evlenme yaşı	49
2. Olağanüstü (istisnai) evlenme yaşı.....	50
a) Evlenmesine izin verilecek kadın ya da erkek onaltı yaşını doldurmuş olmalıdır.....	50
b) Olağanüstü bir durumun ve pek önemli bir sebebin bulunması	50
c) Karardan önce mümkünse yasal temsilcinin dinlenmesi	51
d) Görevli ve yetkili mahkeme.....	52
B. AYIRT ETME GÜCÜ.....	52
C. KİŞİLERİN EVLENME EHLİYETİ YÖNÜNDEN AYIRIMI.....	53
1. Evlenmeye tam ehliyetliler	53
2. Evlenmeye tam ehliyet s izler	54
3. Evlenmeye s ınırlı ehliyet s izler	54
II. EVLENME ENGELLERİ	56
A. KEŞİN EVLENME ENGELLERİ.....	57
1. Hısımlık.....	57
a) Kan hısımlığı.....	57
b) Kayın hısımlığı.....	58
c) Evlâtlık ilişkisi	58
2. Önceki evlilik	59
3. Akıl hastalığı	59
B. KEŞİN OLMAYAN EVLENME ENGELLERİ	60
1. Bekleme süresi	61
2. Bazı bulaşıcı hastalıklar	62
III. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARI.....	62
A. GENEL OLARAK.....	62
B. EVLENME TÖRENİNDEN ÖNCEKİ ŞEKİL ŞARTLARI.....	63
1. Başvuru ve başvurunun yapılacağı yer	63
2. Başvurunun incelenmesi ve itiraz	66
a) İnceleme ve talebin reddi	66
b) Redde itiraz.....	66
3. Evlenmeye izin belgesi	67
C. EVLENME TÖRENİ SIRASINDAKİ ŞEKİL ŞARTLARI.....	68
D. EVLENME TÖRENİNDEN SONRAKİ ŞEKİL ŞARTLARI	70
1. Aile (evlenme) cüzdanının verilmesi	70
2. Evlenmenin nüfus idaresine bildirilmesi ve aile kütüğüne tescil.....	70
3. Savcılığa bildirme	70
4. Özel olarak din evlenme	71
E. EVLENMENİN ŞEKİL ŞARTLARINA UYULMAMASININ SONUÇLARI.....	71

§ 7. EVLENMENİN HÜKÜMSÜZLÜĞÜ	71
I. EVLENMENİN YOKLUĞU	72
1. Evlenmenin yokluğu hâlleri	72
a) Evlenmenin ayrı cinsten kişiler arasında yapılmamış olması	72
b) Evlenmenin, evlendirme memuru önünde yapılmamış olması	78
c) İki tarafın evlendirme memuru önünde aynı anda hazır olmamaları	79
2. Evlenmenin yokluğunun sonuçları	79
3. Evlendirme memuru önünde yapılmayan evlenmelerin idari yolla geçerli hâle getirilmesi	80
II. EVLENMENİN BUTLANI	80
A. GENEL OLARAK	80
B. MUTLAK BUTLAN	82
1. Genel olarak	82
2. Mutlak butlan hâlleri	84
a) Eşlerden birinin evlenme sırasında evli olması (MK 145, b.1)	84
b) Eşlerden birinin evlenme sırasında sürekli olarak ayırt etme gücünden yoksun olması (MK 145 b.2)	86
c) Akıl hastalığı (MK 145 b.3)	87
d) Eşler arasında evlenmeye engel olacak derecede hısımlığın bulunması (MK 145 b.4)	87
C. NİSBÎ BUTLAN	87
1. Genel olarak	87
2. Nisbî butlan hâlleri	87
a) Ayırt etme gücünden geçici yoksunluk (MK 148)	88
b) İrade sakatlıkları (MK 149 vd.)	88
aa) Yanılma (MK 149)	88
aaa) Evlenmenin niteliğinde yanılma	88
bbb) Eşin kişiliğinde (şahsında) yanılma	88
ccc) Diğer eşin önemli bir niteliğinde yanılma	89
bb) Aldatma (MK 150)	90
aaa) Namus ve onur hakkında aldatma	90
bbb) Tehlikeli bir hastalığın gizlenmesi	91
ccc) Korkutma (MK 151)	92
c) Yasal temsilcinin izninin bulunmaması (MK 153)	93
D. BUTLAN DAVALARI	93
1. Davaların hukuki niteliği	93
2. Davaların tarafları	93
a) Mutlak butlan davasının tarafları	93
aa) Davacı	93
bb) Davalı	94
cc) Dava hakkının sınırlandırılması ve kalkması	94
b) Nisbî butlan davasının tarafları	95
aa) Davacı	95
bb) Davalı	96
cc) Dava hakkının sona ermesi	97
aaa) Eşlerin dava hakkının sona ermesi	97
bbb) Yasal temsilcinin dava hakkının sona ermesi	97
E. HER İKİ BUTLAN DAVASINDA YARGILAMA USULÜ	97
1. Yetkili ve görevli mahkeme	97
2. Yargılama usulü	98
F. BUTLAN DAVASININ SONUÇLARI	98
1. Genel sonuçlar	98

2. Çocuklar yönünden sonuçlar.....	98
3. Eşler yönünden sonuçlar.....	98
III. EVLENMENİN BUTLANINI GEREKTİRMEYEN EKSİKLİKLER	102
1. Kadının bekleme süresinin bitiminin önce evlenmesi	102
2. Bazı şekil kurallarına uymama.....	102
3. Bazı bulaşıcı hastalıklar	102

İkinci Bölüm

Evliliğin Sona Ermesi ve Özel Olarak Boşanma

§ 8. ÖLÜM VE GAIPLİK	104
1. Ölüm	104
2. Gaiplik	104
3. Cinsiyet değişikliği	104
§ 9. BOŞANMA	104
§ 10. BOŞANMA SEBEPLERİ	106
I. BOŞANMANIN ÖZEL SEBEPLERİ	106
A. ZİNA	106
1. Kavram ve zinanın ispatı.....	106
2. Dava hakkının düşmesi	109
a) Hak düşürücü sürenin geçmesi	109
b) Af	110
B. HAYATA KAST, PEK KÖTÜ MUAMELE YA DA ONUR KIRICI DAVRANIŞ	111
1. Kavram.....	111
a) Hayata kast.....	111
b) Pek fena muamele	112
c) Onur kırıcı davranış	112
2. Dava hakkının düşmesi	113
C. KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ SUÇ İŞLEME VE HAYSİYETSİZ HAYAT SÜRME.....	113
1. Kavram.....	113
a) Küçük düşürücü suç işleme	113
b) Haysiyetsiz hayat sürme	113
2. Her iki durumun da diğer eş için birlikte yaşamayı ondan beklenemez hâle getirmesi	114
3. Davanın süreye bağlı olmaması	114
D. TERK	114
1. Kavram.....	115
2. Terkin şartları	115
a) Eşlerden birinin ortak konutu (ortak hayatı) terk etmesi	115
aa) Ortak konutu terk, evlilik birliğinin kendisine yüklediği görevleri (yükümlülükleri) yerine getirmemek amacıyla olmalıdır	115
bb) Terk için haklı sebebin sonradan ortadan kalkması ve buna rağmen eşin ortak konuta dönmemesi	116
cc) Diğer eşi ortak konutu terke zorlama ya da haklı bir sebep olmadan onun ortak konuta dönmemesini engelleme	116
b) Terkin en az altı ay sürmüş olması.....	116
c) Terk eden eşe hâkim ya da noter tarafından ihtarda bulunulması ve eşin buna rağmen dönmemesi	117
E. AKIL HASTALIĞI	119
1. Şartları	119
a) Akıl hastalığının evlilik sırasında var olması.....	119

b) İyileşemeyeceğinin resmi sağlık raporuyla tespit edilmiş olması.....	119
c) Akıl hastalığı sebebiyle diğer eş için ortak hayatın çekilmez hale gelmesi.....	119
2. Dava hakkının süreye tabi olmaması	119
II. BOŞANMANIN GENEL SEBEPLERİ	120
A. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMELİNDEN SARSILMASI.....	120
1. Genel olarak	120
2. Şartları	121
a) Evlilik birliğinin temelinden sarsılmış olması	121
b) Evlilik birliğinin temelinden sarsılması en az eşlerden biri için ortak hayatı sürdürmesi beklenemeyecek derecede olmalıdır.	121
c) Davalının, davacının daha kusurlu olduğu itirazını ileri sürmemiş ya da ileri sürülen itiraz kabul edilmemiş olmalıdır.....	123
B. EŞLERİN BOŞANMA HUSUSUNDA ANLAŞMALARI	125
1. Genel olarak	125
2. Anlaşmalı boşanmaya karar verilebilmesinin şartları	125
a) Evlilik en az bir yıl sürmüş olmalıdır	125
b) Boşanmak için eşler, ya birlikte mahkemeye başvurmalı ya da bir eş, diğerinin açtığı boşanma davasını kabul etmelidir.....	126
c) Hâkimin tarafları bizzat dinlemesi	126
d) Tarafların yapmış oldukları anlaşmanın hâkim tarafından uygun bulunması.....	127
C. ORTAK HAYATIN KURULAMAMASI YA DA FİİLİ AYRILIK	128
1. Genel olarak	129
2. Şartlar	129
a) Daha önce herhangi bir boşanma sebebine dayanılarak açılan davanın reddedilmiş olması.....	129
b) Boşanma talebinin reddi kararının üzerinden üç yıl geçmiş ve bu süre içinde her ne sebeple olursa olsun ortak hayat kurulmamış olmalıdır	129
c) Eşlerden birinin boşanma davası açmış olması.....	130
§ 11. BOŞANMA DAVASI HAKKINDA GENEL BİLGİLER	131
I. DAVANIN KONUSU	131
II. YETKİLİ VE GÖREVLİ MAHKEME	133
1. Yetkili mahkeme	133
2. Görevli mahkeme.....	133
III. TARAFLAR VE DAVA EHLİYETİ	134
§ 12. BOŞANMA VE AYRILIK DAVASINDA UYGULANACAK USUL VE ALINACAK ÖNLEMLER.....	136
I. GENEL OLARAK.....	136
II. USUL KURALLARI.....	137
III. DAVA SIRASINDA ALINACAK ÖNLEMLER.....	138
1. Eşlerin barınması ve geçimi için alınacak önlemler	138
2. Eşler arasındaki malî ilişkilere yönelik önlemler.....	140
3. Çocuklara ilişkin alınacak önlemler.....	140
§ 13. DAVA SONUNDA VERİLECEK KARAR: BOŞANMA YA DA AYRILIK	140
I. GENEL OLARAK.....	140
II. AYRILIK KARARI VE SONUÇLARI	141
1. Ayrılık kararı	141
2. Ayrılık kararının sonuçları	141
3. Ayrılık süresinin sonunda tarafların durumu.....	143

III. BOŞANMA KARARI VE SONUÇLARI	144
A. BOŞANMA KARARI	144
B. BOŞANMA KARARININ SONUÇLARI	144
1. Boşanma kararının eşler yönünden sonuçları	145
a) Evlilik birliğinin sona ermesi ve eşlerin yeniden evlenebilmeleri	145
b) Mal rejiminin tasfiyesi	145
c) Evlenmeyle kazanılan kişisel durumun korunması ya da değişmesi	145
d) Eşlerin birbirlerine karşı miras hukukundan doğan haklarının sona ermesi	146
e) Zamanaşımının işlemeye başlaması	149
2. Boşanma kararının çocuklar yönünden sonuçları	149
a) Velâyet	149
b) Çocukla kişisel ilişki kurulması	151
aa) Çocukla, kendisine velâyet verilmemiş olan ana ya da baba arasındaki kişisel ilişkinin düzenlenmesi	151
bb) Çocukla üçüncü kişiler arasında ilişki kurulmasının düzenlenmesi ...	153
c) Çocuğa iştirak (bakım) nafakası bağlanması	154
d) Boşanma sonrası evlilik birliği içerisinde doğmuş ortak küçük çocuğun soyadı	155
3. Boşanmanın malî sonuçları	157
a) Maddî tazminat	157
aa) Maddî tazminat isteyen eşin boşanmada hiç kusurunun bulunmaması ya da kusurunun daha az olması	157
bb) Davalı tarafın kusurlu olması	158
cc) Davacının mevcut ya da beklenen bir menfaatinin zedelenmesi	158
dd) Maddî tazminatın miktarı	159
b) Manevî tazminat	160
aa) Davalının kusurlu olması	160
bb) Davacının kişilik hakkının zedelenmesi (ihlâl edilmesi)	160
cc) Manevî tazminatın şekli ve miktarının belirlenmesi	161
c) Yoksulluk nafakası	161
aa) Tarafardan birinin talepte bulunması	161
bb) Talep eden eşin kusursuz ya da daha az kusurlu olması	162
cc) Nafaka isteyen eşin, yoksulluğa düşmesi	162
dd) Takdir edilecek nafakanın, bunu ödeyecek olan eşin malfi gücü ile orantılı olması	163
ee) Nafaka davasında görevli ve yetkili mahkeme	163
ff) Nafakanın süresi	164
d) Maddî tazminat ve yoksulluk nafakasının ödeniş biçimi	165
e) Nafaka ve tazminatın değiştirilmesi	165
f) Nafaka ya da maddî tazminatın sona ermesi	166
g) Zamanaşımı	168
4. Ziyet Eşyalarının ve Diğer Takıların İadesi Talebi	169

İKİNCİ KISIM EVLİLİĞİN GENEL HÜKÜMLERİ

§14. EVLİLİK BİRLİĞİNİN ORGANİZASYONU	171
I. GENEL OLARAK	171
II. EVLİLİK BİRLİĞİNDE EŞLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	171
1. Genel Olarak	171
2. Evlilik Birliği ve Birliğin Ortak Yönetimi	171
3. Evlilik Birliğinin Doğrudan Hukuksal Sonuçları ile Eşlere Yüklediği Hak ve Yükümler	172

a. Evlilik Birliğinde ve Evlilik Birliğine Dayalı Kişilik Haklarının Korunması Yükümü	172
b. Evlilik Birliğinin Mutluluğunu Elbirliği ile Sağlama Yükümü	174
c. Eşlerin Çocuklarına Birlikte Özen Gösterme Yükümü	174
d. Eşlerin Sadakat Yükümü	174
e. Eşlerin Yardım Yükümü	175
f. Eşlerin Bilgi Verme Yükümü	175
III. KARININ (KADIN EŞİN) SOYADI	175
A. 22.02.2023 TARİHİNDEN ÖNCE	175
B. 22.02.2023 TARİHİNDEN SONRA	177
IV. EVLİLİK KONUTU	178
V. VATANDAŞLIK	178
VI. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİNİN GİDERLERİNE KATILMASI	179
1. Genel Olarak	179
2. Birlik Giderleri Kavramı	179
3. Haciz ve Devredilebilirlik	180
4. Zamanaşımı	181
5. Sona Erme	181
VII. EŞLERİN MESLEK ve İŞİ	181
VIII. EŞLERİN HUKUKSAL İŞLEMLERİ	182
1. Kural	182
2. Kefalet Sözleşmesinde Eşin Rızası	182
3. Aile Konutu Üzerindeki Tasarruflar	184
a. Genel Olarak	184
b. Aile Konutu Kavramı, MK 194'ün Zamansal Ve İşlemsel Sınırları	185
c. MK 194'de Yer Alan Sınırlamanın Hukuki Niteliği	188
d. Diğer Eşin İzni ve İzin Verilmemesinin Sonuçları	189
e. Hakimin Hak Sahibi Eşi Tek Başına İşlem Yapmaya Yetkili Kılması	190
f. Geçersizliğin İyiniyetli Üçüncü Kişilere Etkisi ve Aile Konutunun Şerhi	190
IX. EVLİLİK BİRLİĞİNİN TEMSİLİ	194
1. Yasal Düzenleme	194
2. Hukuksal Nitelik	195
3. Ehliyet	195
4. Aile(nin Ortak) İhtiyaçları Kavramı	195
5. Evlilik Birliğinin Temsili Türleri	196
a. Olağan Temsil Yetkisi	196
b. Olağanüstü Temsil Yetkisi	196
aa. Genel Olarak	196
bb. Eşlerin Diğer Aile İhtiyaçları İçin Evlilik Birliğini Tek Başına Temsili	197
c. Sorumluluk	198
§15. EVLİLİK BİRLİĞİNİN KORUNMASI	199
I. GENEL OLARAK	199
II. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU TEDBİRLERİ ALMAYA YETKİLİ VE GÖREVLİ OLAN MAHKEME	199
III. MK 195'e DAYALI GENEL KORUMA	200
1. Genel Olarak	200
2. Şartları	201
a. Eşlerin (Birlikte veya Tek Başına) Talebi	201
b. Evlilik Birliğinden Doğan Yükümlülüklerin Yerine Getirilmemesi	201
c. Evlilik Birliğine İlişkin Önemli Bir Konuda Eşlerin Uyuşmazlığa Düşmesi	201
3. Tedbir türleri	202
4. Diğer Tedbirlere Başvuru	202

IV. EŞLERİN EVLİLİK BİRLİĞİ GİDERLERİNE İLİŞKİN PARASAL KATKISININ BELİRLENMESİ.....	202
V. ORTAK YAŞAMA ARA VERİLMESİ	203
1. Genel Olarak	203
2. Şartları	203
a. Genel Olarak	203
b. Kişiliğin Tehlikeye Düşmesi	204
c. Ekonomik Güvenliğin Tehlikeye Düşmesi	204
d. Evliliğin Huzurunun Tehlikeye Düşmesi	204
3. Ortak Yaşama Verilen Aranın Süresi	204
4. Ayrı Yaşamının Sonuçları ve Alınacak Tedbirler	205
a. Genel Olarak	205
b. Eşlerin Yapacakları Parasal Katkıya İlişkin Tedbirler.....	205
c. Konut ve Ev Eşyasından Yararlanmaya İlişkin Tedbirler	206
d. Eşlerin Mallarının Yönetimine İlişkin Tedbirler	206
e. Ergin Olmayan Çocuğa İlişkin Tedbirler	206
5. Haklı Bir Sebep Olmaksızın Ayrı Yaşama ve Ortak Yaşamın Olanaksızlığı	206
VI. BORÇLULARA YÖNELİK ÖNLEMLER	207
1. Genel Olarak	207
2. Hukuksal Nitelik	207
3. Şartları	207
a. Maddi Şart	207
b. Şekli Şart	208
4. Talimatın Konusu	208
5. Talimat Kapsamının Tayini	208
6. Tedbirin Sonuçları	208
VII. EVLİLİK BİRLİĞİNİ KORUYUCU ÖNLEM OLARAK EŞİN BELİRLİ BİR MALVARLIĞI DEĞERİ ÜZERİNDEKİ TASARRUF YETKİSİNİN SINIRLANMASI	209
1. Genel Olarak	209
2. MK 199'un Uygulama Şartları	209
3. Sınırlamanın Konusu	210
4. Sınırlamanın Hukuksal Niteliği	210
5. Sınırlamanın Hukuksal Sonuçları	210
6. Ek Koruma Önlemleri ve Şerh Olanığı	211
VIII. EŞLERİN TEMSİL YETKİSİNİN TAMAMEN VEYA KISMEN KALDIRILMASI	212
1. Genel Olarak	212
2. Şartları	212
a. Temsil Yetkisinin "Açık" Aşımı	212
b. Temsil Yetkisini Kullanmada Yetersizlik	213
3. Eşin Temsil Yetkisinin Kaldırıldığı Üçüncü Kişilere Duyurulması	213
4. Eşin Temsil Yetkisinin Tamamen veya Kısmen Kaldırılmasının Sonuçları	213
5. Temsil Yetkisinin Geri Verilmesi	214
IX. TEDBİRLERİN ALINMASINI GEREKTİREN ŞARTLARDA DEĞİŞİKLİKLER	214
1. Tedbirlerin Değişen Şartlara Uyarlanması İlkesi	214
2. Şartları	214
a. Maddi Şart	214
b. Şekli Şart	215
3. Değişiklik Kararın Konusu ve Sonuçları	215
X. 6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN'UN ÖNGÖRDÜĞÜ TEDBİRLER	215

Üçüncü Kısım
EVLİLİK BİRLİĞİNDE MAL REJİMLERİ

§16 MAL REJİMİ HUKUKUNUN GENEL HÜKÜMLERİ	219
I. GENEL OLARAK	219
II. MAL REJİMİ TÜRLERİ	219
1. Yasal Mal Rejimi-Sözleşmesel Mal Rejimi	219
2. Olağan Mal Rejimi - Olağanüstü Mal Rejimi	220
III. MAL REJİMİ SÖZLEŞMESİ	220
1. Genel Olarak	220
2. Şartları	220
a. Kurucu Olgu: Tarafların anlaşması	220
b. Geçerlilik Şartları	221
aa. Ehliyet	221
bb. Şekil	221
c. Hüküm ve sonuçları:	222
3. Mal Rejimi Sözleşmesinin Sona Ermesi	222
IV. OLAĞANÜSTÜ MAL REJİMİ	223
1. Genel Olarak	223
2. Talep Üzerine Hakim Kararıyla Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	223
a. MK 197/II Uyarınca Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	223
b. Haklı Bir Sebebe Dayalı Olarak Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	223
aa. Eşlerden Birisinin Talebi	223
bb. Haklı Bir Sebebin Varlığı	223
aaa. Genel Olarak	223
bbb. Kanunda Öngörülen Örnekler	223
cc. Yetkili ve Görevli Mahkeme	225
c. MK 210 Uyarınca Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	225
3. Talep Olmaksızın Kanun Gereği Olağanüstü Mal Rejimine Geçiş	225
4. Olağanüstü Mal Rejiminin Sona Ermesi	225
a. Genel Olarak	225
b. Anlaşmaya Dayalı Sona Erme	226
c. Eşlerden Birisinin Talebi Üzerine Sona Erme	226
V. MAL REJİMİNİN TASFİYESİNDE YETKİLİ ve GÖREVLİ OLAN MAHKEME	226
1. Kural	226
2. Mal Rejiminin Tasfiesinde Yetkili ve Görevli Olan Mahkeme	226
VI. ALACAKLILARIN KORUNMASI	227
VII. EŞLERİN MALVARLIKLARININ YÖNETİMİ	227
VIII. ENVANTER YAPILMASI	227
IX. EŞLER ARASINDAKİ BORÇLAR ve BORÇ ERTELEMESİ	228
§17. YASAL MAL REJİMİ OLARAK EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİ	228
I. GENEL OLARAK	228
II. EDİNİLMİŞ MALLARA KATILMA REJİMİNDE HAK SAHİPLİĞİ İLİŞKİSİ	229
1. Yasal Düzenleme	229
2. Eşlerin Kanuni Edinilmiş Malları	229
a. Genel Olarak	229
b. “Mal Rejimi Süresince Edinme” ve “Karşılık” Kavramları	230
c. Edinilmiş Mallara İlişkin Yasal Örnekler	230
aa. Eşlerin çalışmasının (emeğinin) karşılığı olan edinimler	230

bb. Sosyal güvenlik veya sosyal yardım kurum ve kuruluşlarının veya personele yardım amacı ile kurulan sandık ve benzerlerinin yaptığı ödemeler.....	231
cc. Çalışma gücünün kaybı nedeniyle ödenen tazminatlar.....	231
dd. Kişisel malların gelirleri	231
ee. Edinilmiş malların yerine geçen (ikame) değerler.....	232
d. Diğer edinilmiş mallar.....	233
3. Eşlerin Kanuni Kişisel Malları.....	233
a. Genel Olarak	233
b. Kişisel Mallara İlişkin Yasal Örnekler	233
aa. Eşlerden Birinin Yalnız Kişisel Kullanımına Yarayan Eşya	233
bb. Mal rejiminin başlangıcında eşlerden birine ait bulunan veya bir eşin sonradan miras yoluyla ya da herhangi bir şekilde karşılıksız kazanma yoluyla elde ettiği malvarlığı değerleri.....	234
cc. Manevi tazminat alacakları.....	235
dd. Kişisel mallar yerine geçen değerler.....	235
4. Sözleşmesel Kişisel veya Edinilmiş Mallar	235
III. İSPAT	236
IV. YÖNETİM, YARARLANMA ve TASARRUF	237
1. Kural	237
2. Paylı Mülkiyet Payı Üzerinde Tasarruf.....	237
V. ÜÇÜNCÜ KİŞİLERE KARŞI SORUMLULUK	238
VI. SONA ERME ve TASFİYE.....	239
1. Sona Erme.....	239
2. Tasfiye.....	240
a. Tasfiye Anlaşması ve Tasfiye Davası	240
b. Malların Geri Verilmesi, Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın Eşlerden Birisine Tahsisi ve Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	242
aa. Malların Geri Verilmesi	242
bb. Eşlerin Paylı Mülkiyetindeki Bir Malın Eşlerden Birisine Tahsisi	243
aaa. Genel Olarak	243
bbb. Hukuksal Nitelik	243
ccc. Şartları.....	244
cc. Borçlara İlişkin Eşlerarası Düzenlemeler	244
c. Malvarlığı Kesimlerinin Birbirinden Ayrılması	245
d. Değer Artış Payı Alacağı.....	245
aa. Genel Olarak	245
bb. Şartları.....	246
aaa. Diğer Eşe Ait Bir Malvarlığı Unsuruna Yönelik Katkı.....	246
bbb. Bağışlama Kastı ve Karşı Edimin Olmaması.....	247
ccc. Mal rejiminin Tasfiyesi Anında Bir Değer Artışının Varlığı	248
ddd. Mal rejiminin tasfiyesinin talep edilmesi.....	248
cc. Değer Artış Payı Alacağının Hesaplanması	248
aaa. Değer Artışının Hesaplanması	249
bbb. Değer Artış Payının Hesaplanması	249
ccc. Değer Artış Payı Alacağının Hesaplanması	249
dd. Değer Artış Payı Alacağının Artık Değer (ve Dolayısıyla Katılma Alacağının) Hesabına Etkisi.....	251
ee. Muacceliyet.....	252
ff. Zamanından Önce Geri Ödeme Üzerine Eşlerin Anlaşması.....	253
gg. Eşlerin Değer Artış Payı Üzerindeki Tasarrufları	253
e. Denkleştirme Alacağı.....	253

aa. Genel Olarak	253
bb. Eşlerin Borçlarının Malvarlığı Kesimlerindeki Konumu	254
aaa. Genel Olarak	254
bbb. Borçların Edinilmiş Malları Yükleme Karinesi	254
cc. Denkleştirme Alacağı Türleri	255
f. Eklenecek Değerler	256
aa. Genel Olarak	256
bb. Eklenecek İvazsız Kazandırmaların Kapsamı ve Sınırı	257
g. Değer Tespiti (Değerleme)	257
h. Değerleme Zamanı	258
i. Katılma Alacağı ve Hesaplanması	259
aa. Genel Olarak	259
bb. Artık Değer ve Hesaplanması	259
cc. Artık Değere Yasal Katılım (Artık Değer Alacağı) ve Katılma Alacağı	260
dd. Artık Değere Sözleşmesel Katılma	263
aaa. Mal Rejiminin Ölümle Sona Ermesi Halinde	263
bbb. Mal Rejiminin Ölüm Dışında Bir Sebep ile Sona Ermesi Halinde	263
ee. Katılma Alacağının Doğumu, Muacceliyet Anı ve Temerrüt	264
ff. Zamanaşımı	265
gg. Katılma Alacağının Hukuksal Niteliği, Ödenmesi ve Hakim Kararıyla Azaltılması ve Ortadan Kaldırılması	266
hh. Katılma Alacağının İfasının Ertelenmesi	267
ii. Faiz Ödeme ve Teminat Gösterme Yükümü	267
jj. Katılma Alacağının Miras Paylaşımına Etkisi	267
kk. Katılma Alacağından Feragat	268
j. Aile Konutu ve Ev Eşyası Üzerinde Sağ Kalan Eşin Talep Hakkı	268
aa. Genel olarak	268
bb. Hayatta Olan Eşin Talebi ve Hukuki Niteliği	268
cc. Şartları	269
dd. Talebin Konusu	271
ee. Talebin süresi	273
k. Üçüncü Kişilere Karşı Dava Hakkı	273
aa. Yasal Düzenleme ve Miras Hukukuna İlişkin Tenkis Davası ile İlişkisi	273
bb. Şartları	273
cc. Davanın Tarafları	274
dd. Tenkis Hükmünün Hukuksal Niteliği	274
ff. MK 560 vd.nın Kıyasen Uygulanması	274
§18. SEÇİMLİK MAL REJİMLERİ	275
I. MAL AYRILIĞI	275
1. Genel Olarak	275
2. Mal Ayrılığında Yönetim Yararlanma ve Tasarruf	275
3. İspat	275
4. Borçlardan Sorumluluk	275
5. Paylı Mülkiyet Konusu Eşyanın Eşlerden Birisine Özgülenmesi	275
6. Mal Ayrılığı Rejiminde Eşlerin Birbirlerinin Malvarlığı Unsurlarına Katkıları	276
II. PAYLAŞMALI MAL AYRILIĞI	276
1. Genel olarak	276
2. Paylaşmalı Mal Ayrılığında Mal Rejiminin Sona Ermesi	277
3. Aileye Özgülenen Mallar	277
4. Katkıdan Doğan Alacak	277
5. Paylaştırmaya Aykırı Davranışlar	278
6. Paylaşma İsteminin Reddi	278

7. Paylaşırma Yöntemi	278
8. Evliliğin İptali veya Boşanma ya da Ölüm Halinde Aile Konutu ve Ev Eşyasının Hukuksal Durumu	278
III. MAL ORTAKLIĞI	279
1. Genel Olarak	279
2. Türleri	279
3. Genel Mal Ortaklığı	280
a. Malvarlığı Yapısı	280
b. Kişisel Mallara ve Ortaklık Mallarına Giren Malvarlığı Değerleri	280
aa. Kişisel Mallar	280
bb. Ortaklık Malları	281
c. İspat	281
d. Yönetim ve Tasarruf	281
e. Üçüncü Kişilere Karşı Sorumluluk	282
f. Mal Rejiminin Sona Ermesi ve Tasfiye	282
aa. Sona erme anı	282
bb. Kişisel Mala Ekleme	283
cc. Denkleştirme Alacağı	283
dd. Borçların Düzenlenmesi	283
ee. Değer Artış Payı Alacağı	283
ff. Değerleme Anı	283
gg. Paylaşma	283
aaa. Paylaşma Oranı	283
bbb. Paylaşma Usulü	284

Dördüncü Kısım

HISIMLIK

BİRİNCİ BÖLÜM

SOYBAĞININ KURULMASI

§ 19. GENEL BAKIŞ	286
§ 20. SOYBAĞININ KURULMASI YOLLARI	287
I. KAN BAĞINA DAYANAN SOYBAĞININ KURULMASI	288
A. ÇOCUK İLE ANASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	288
B. ÇOCUK İLE BABASI ARASINDA SOYBAĞININ KURULMASI	288
1. Ana ile evlilik	288
a. Evliliğin çocuğun doğumundan önce gerçekleşmiş olması	288
aa. Babalık karinesi	288
bb. Babalık karinesinin kapsamı	289
aaa. Çocuğun evlilik içinde doğması	289
bbb. Çocuğun evlilik içinde ana rahmine düşmesi	290
cc. Babalık karinesinin çürütülmesi: Soybağının reddi	292
aaa. Soybağının reddi kavramı	292
bbb. Soybağının reddi sebepleri	293
aaaa. Çocuk evlilik içinde ana rahmine düşmüşse	294
aaaaa. Cinsel ilişkinin imkansızlığının ispatı	294
bbbb. Çocuğun kocanın cinsel ilişkisinden olmasının imkansızlığının ispatı: İliyet bağının yokluğunun ispatı	295
bbbb. Çocuk evlenmeden önce veya ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmüşse	299
aaaaa. Çocuğun evlilikten önce ana rahmine düşmesi	299

bbbb.	Çocuğun ayrı yaşama sırasında ana rahmine düşmesi	300
cccc.	Babalık karinesinin yeniden kurulması	300
ccc.	Soybağının reddi davasının tarafları	301
aaaa.	Davacı taraf	301
aaaaa.	Koca ve çocuk	301
bbbbb.	Diğer ilgililerin dava hakkı	303
bbbb.	Davalı taraf	305
ddd.	Soybağının reddi davası açma hakkının düşmesi	306
aaaa.	Dava açma süresinin dolması	306
bbbb.	Kocanın dava hakkının dava açma süresinin dolmasından önce düşmesi	308
eee.	Soybağının reddi davası açma süresinin uzaması	309
fff.	Soybağının reddi davasında yetkili ve görevli mahkeme	311
ggg.	Soybağının reddi kararının sonuçları	311
b.	Evliliğin çocuğun doğumundan sonra gerçekleşmiş olması	312
aa.	Evlenmenin çocuğun soybağına etkisi	312
bb.	Bildirim yapılması	312
cc.	Sonradan evlenme ile soybağının kurulmasına itiraz	313
aaa.	İtirazın niteliği	313
bbb.	Davacılar	314
ccc.	Davalılar	315
ddd.	İtiraz sebebinin (kocanın baba olmadığıнын) ispatlanması	316
eee.	Dava açma süresi	316
fff.	Yetkili ve görevli mahkeme	317
2.	Tanıma	317
a.	Genel olarak	317
b.	Geçerlilik şartları	318
aa.	Ehliyet	318
bb.	Şekil	319
cc.	Çocuğun bir başka erkek ile soybağının bulunmaması	321
c.	Tanımanın gerçekleştirilebileceği zaman	322
d.	Tanımanın geçersizliği	322
aa.	Tanımanın kesin hükümsüzlüğü	322
bb.	Tanımanın irade sakatlığı sebebi ile iptali	323
cc.	Tanımanın ilgili kişiler tarafından açılacak iptal davası ile geçersiz hâle getirilmesi	324
aaa.	İptal davası açma hakkına sahip olan kişiler	324
bbb.	İspat yükü	325
dd.	Hak düşürücü süreler	326
3.	Babalık hükmü	327
a.	Babalık davasının tarafları	328
aa.	Davacı taraf	328
bb.	Davalı taraf	329
b.	Babalığın ispatı	330
aa.	Babalık karinesi	330
bb.	Babalık karinesinin çürütülmesi	331
aaa.	Davalının çocuğun babası olmasının olanaksızlığının ispatı	332
c.	Babalık davasının süresi	333
d.	Babalık davasında görevli ve yetkili mahkeme	335
e.	Babalık davasının sonucu ve ananın mali hakları	336
aa.	Doğum giderleri	336

bb. Doğumdan önceki ve sonraki altışar haftalık geçim giderleri	336
cc. Gebelik ve doğumun gerektirdiği diğer giderler.....	337
II. EVLAT EDİNME YOLUYLA SOYBAĞININ KURULMASI.....	337
1. Genel bakış: Evlat Edinme Kurumunun Niteliği ve İşlevi	337
2. Evlat Edinme İlişkisinin Kurulması İçin Gerekli Şartlar.....	339
a. Küçüklerin evlat edinilmesine ilişkin şartlar.....	339
aa. Genel şartlar	339
aaa. Küçük evlat edinen tarafından bakılmış ve eğitilmiş olmalıdır.....	339
bbb. Evlat edinmenin küçüğün yararına bulunması	341
ccc. Evlat edinenin diğer çocuklarının yararlarının hakkaniyete aykırı biçimde zedelenmemesi.....	341
bb. İlgililere ilişkin şartlar	342
aaa. Evlat edinenler açısından.....	342
aaaa. Evli kişilerin evlat edinmesi	342
aaaaa. Kural: Birlikte evlat edinme	342
bbbb. Birlikte evlat edinme için gerçekleşmesi gereken şartlar.....	343
bbbb. Eşlerden birinin diğerinin çocuğunu evlat edinmesinin özelligi: Üvey çocukların evlat edinilmesi	343
cccc. İstisna: Evli kişilerin tek başına evlat edinmesi	343
dddd. Evli olmayan kişilerin evlat edinmesi.....	344
bbb. Evlatlık açısından	345
aaaa. Yaş.....	345
bbbb. Küçüğün rızası	345
cccc. Vesayet dairelerinin izni	346
dddd. Ana ve babanın rızası.....	346
aaaaa. Anlamı.....	346
bbbb. Rızası aranacak kişiler	346
ccccc. Rızanın verilmesi yöntemi, zamanı, içeriği ve geri alınması.....	347
aaaaaa. Yöntemi.....	347
bbbbbb. Zamanı	348
cccccc. İçeriği.....	348
dddddd. Geri alınması.....	349
eeeee. Ana babanın rızasının aranmadığı hâller	350
aaaaa. Gereçesi ve sebepleri	350
bbbb. Kararın verilme zamanı	352
b. Erginlerin ve kısıtlıların evlat edinilmesi.....	352
aa. Şartları.....	353
aaa. Evlat edinilenin ergin veya kısıtlı olması	353
bbb. Evlat edinenin altsoyunun açık muvafakatinin bulunması.....	353
ccc. Evlat edinilenin evli olması hâlinde eşinin rızası (MK m. 313/f.2)	354
ddd. Evlat edinen ve evlat edinilen açısından kanunun aradığı diğer şartlardan birinin gerçekleşmiş olması	355
aaaa. Evlat edinilenin bedensel veya zihinsel özü sebebiyle sürekli olarak yardıma muhtaç olması (MK m. 313/b.1).....	355
bbbb. Evlat edinilenin küçükken evlat edinen tarafından en az beş yıl süre ile bakılıp gözetilmiş ve eğitilmiş olması (MK m. 313/b. 2).....	356
cccc. Evlat edinen ile evlat edinilenin en az beş yıldan beri aile hâlinde birlikte yaşamaları ve diğer haklı sebeplerin mevcut olması.....	356

eee. Küçüklerin evlat edinilmesine ilişkin hükümlerin kıyasen uygulanacak olması	356
c. Evlat edinme kararı	357
aa. Mahkeme kararının kurucu niteliği	357
bb. Yetkili ve görevli mahkeme.....	358
cc. Mahkeme tarafından evlat edinmenin şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin araştırılması	358
aaa. Genel olarak	358
bbb. Evlat edinme şartlarının gerçekleşip gerçekleşmediğinin belirlenmesinde dikkate alınacak an.....	358
ccc. Özel olarak MK m. 316'da öngörülen araştırma ve araştırmanın içeriği	360
d. Evlat edinme ilişkisinin sonuçları	361
bb. Ana ve babaya ait hak ve yükümlülükler	362
cc. Evlatlığın ana ve babası ile olan soybağının durumu	363
dd. Evlenme yasağı	364
ee. Mirasçılık	364
ff. Evlatlığın adı ve soyadı.....	365
gg. Evlatlığın vatandaşlığı	365
e. Evlat edinme ilişkisinin sona ermesi.....	365
aa. Kural: Evlat edinme ilişkisinin iptal davası açılarak sona erdirilmesi	365
bb. Evlat edinme ilişkisinin sona erdirilmesi sebepleri	366
aaa. Evlat edinme ilişkisinin kurulabilmesi için rızası gereken kişilerin rızasının bulunmaması	366
bbb. Evlat edinme ilişkisinin kurulmasındaki diğer noksanlıklar.....	368
cc. İptal davasında hak düşürücü süreler	369
f. Evlat edinme işlemlerinde aracılık.....	370
§ 21. SOYBAĞININ HÜKÜMLERİ	370
I. GENEL BAKIŞ	370
II. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI OLMAYAN HÜKÜMLERİ	371
1. Soyadı	371
2. Karşılıklı Yükümlülükler	374
3. Çocuk ile Kişisel İlişki Kurulması	375
a. Ana ve baba ile çocuk arasında kişisel ilişki kurulması	375
aa. Kural.....	375
bb. İçeriği	376
cc. Sınırları.....	377
b. Üçüncü kişilerin çocukla kişisel ilişki kurması	378
c. Yetkili ve görevli mahkeme	379
4. Ana Babanın Çocukların Bakım ve Eğitim Giderlerini Karşılama Yükümlülüğü	380
a. İçeriği.....	380
b. Süresi	380
c. Ana babanın çocuk mallarını harcama yetkisi.....	381
d. Dava hakkı.....	381
aa. Çocuğun dava hakkı	381
bb. Ana veya babanın dava hakkı.....	382
e. Nafaka miktarının takdiri	382
f. Ana ve babanın güvence vermesi	382
g. Nafaka davasında geçici önlemler.....	383
III. SOYBAĞININ VELAYET HAKKINA BAĞLI HÜKÜMLERİ	383
1. Velayet Hakkının Tanımı	383

2. Velayete Tabi Olan ve Velayet Hakkına Sahip Kişiler.....	383
3. Velayet Hakkının Kullanılması.....	385
4. Velayet Hakkının Kapsamı	386
a. Genel olarak.....	386
b. Velayet hakkının kullanılmasında çocuğun düşüncesinin alınması.....	386
c. Çocuğun ana ve babasının sözünü dinleme yükümlülüğü	386
d. Velayet hakkının çocuğun medeni durumu ile ilgili hükümleri	387
aa. Çocuğa öz ad koyulması	387
bb. Çocuğun yerleşim yerinin belirlenmesi.....	387
e. Çocuğun eğitimi	387
f. Çocuğun fiil ehliyeti ve temsil edilmesi	388
g. Çocuğun aileyi temsil etmesi	389
h. Çocuk ile ana ve babası arasındaki hukuki işlemler.....	390
i. Ana ve babanın çocuk mallarına ilişkin hak ve yükümlülükleri	390
aa. Ana ve babanın çocuk mallarını yönetme ve kullanma hakkı	390
bb. Çocuk mallarının sarfi.....	391
cc. Ana ve babanın kısmen veya tamamen yönetim ve kullanma hakkına sahip olmadığı çocuk malları.....	391
aaa. Çocuğa yapılan karşılıksız kazandırmalar	392
bbb. Saklı pay	392
ccc. Meslek veya sanat için verilen mal ve kişisel kazanç.....	392
dd. Yönetimin sona ermesi ve ana ile babanın sorumluluğu.....	392
5. Çocuğun Ana ve Babasına Karşı Korunması.....	393
a. Çocuğun kişiliğinin korunmasına ilişkin önlemler.....	393
aa. Genel olarak	393
bb. Çocukların yerleştirilmesi	394
b. Çocuğun mallarına ilişkin önlemler	395
aa. Genel olarak	395
bb. Çocuk mallarının yönetiminin ana ve babadan alınması	396
6. Velayetin Kaldırılması	396
a. Velayetin kaldırılmasının şartları.....	396
aa. Ana ve babanın deneyimsizliği, hastalığı, başka bir yerde bulunması veya benzeri sebeplerden biriyle velayet görevini gereği gibi yerine getirememesi (MK m. 348/b. 1)375a.....	396
bb. Ana ve babanın çocuğa yeterli ilgiyi göstermemesi veya ona karşı yükümlülüklerini ağır biçimde savsaklaması (MK m. 348/b. 2).....	397
cc. Ana veya babanın yeniden evlenmesinin özelliği.....	397
b. Velayetin kaldırılması kararı ve sonuçları	398
7. Durumun Değişmesinin Çocuğun Korunmasına İlişkin Önlemlere ve Velayetin Kaldırılması Kararına Etkisi	398

İKİNCİ BÖLÜM
AİLE TOPLULUĞU
(Geniş Anlamda Aile İlişkileri)

§ 22. YARDIM NAFAKASI.....	400
I. GİRİŞ	400
II. NAFKA YÜKÜMLÜLÜĞÜ (NAFKA YÜKÜMLÜSÜ VE ALACAKLISI).....	400
III. YARDIM NAFKASININ ŞARTLARI	402
1. Yardım Nafakası Talep Edecek Olan Yönünden.....	402
2. Yardım Nafakası Yükümlüsü Yönünden	404
a) Nafaka yükümlüsü altsoy üstsoy hısımları ise	404
b) Nafaka yükümlüsü kardeşler ise	405

c) Sıra	406
IV. YARDIM NAFKASININ MİKTARININ TESPİTİ	408
V. USUL HÜKÜMLERİ	410
1. Yetkili ve Görevli Mahkeme	410
2. Taraflar	410
3. İspat Yükü	410
VI. YARDIM NAFKASININ BAŞLANGICI VE SONA ERMESİ	411
VII. YARDIM NAFKASININ ÖZELLİKLERİ	411
1. Mirasçıya Geçmemesi	411
2. Kural Olarak Üçüncü Kişiye Devir Edilememesi	412
3. Haciz Edilememesi	412
4. Takas Edilememesi	412
5. Önceden Feragat Edilememesi	412
6. Kamu Düzeni ile İlgili Olması	413
§ 23. EV DÜZENİ	413
I. GENEL OLARAK	413
II. EV BAŞKANLIĞI	413
1. Genel Olarak	413
2. Ev Başkanı Kavramı	415
3. Ev Başkanının Yetkileri ve Yükümlülükleri	417
a. Yetkileri	417
aa) Ev kurallarını belirlemek	417
bb) Evin kurallarını uygulamak	418
b. Yükümlülükleri	419
aa) Ev halkının eşyasını korumak	419
bb) Akıl hastalığı ya da akıl zayıflığı ile malûl olan topluluk fertlerine özel özen göstermek	419
4. Ev Başkanının Sorumluluğu	419
III. ALTSOYUN DENKLEŞTİRME ALACAĞI	425
§ 24. AİLE MALLARI	426
I. GENEL OLARAK	426
II. AİLE VAKFI	426
1. Niteliği ve Özellikleri	426
2. Aile Fideikomisi Yasağı	428
III. AİLE MALLARI ORTAKLIĞI	429
1. Genel Açıklama ve Kavram	429
2. Aile Malları Ortaklığının Kurulması	430
3. Aile Malları Ortaklığının İşletilmesi	430
a) Elbirliğiyle yönetilen aile malları ortaklığı	430
b) Kazanç paylı aile malları ortaklığı	431
4. Ortakların Sorumluluğu	431
5. Ortaklığın Sona Ermesi	431
6. Paylaşma Kuralları	432
IV. AİLE YURDU	432
1. Aile Yurdunun Niteliği ve Amacı	432
2. Aile Yurdunun Kurulması	433
3. Hükümleri	434
4. Sona Erme	434

BEŞİNCİ KISIM
VESAYET

§ 25. DAR ANLAMIYLA VESAYET	435
I. VESAYET HUKUKUNA GİRİŞ	435
1. Genel Olarak	435
2. Vesayet Hukukunun Hukuksal Niteliği	435
3. Vesayet Hukukunun Uygulama Alanı	435
4. Vesayet Hukukunun Temel İlkeleri	436
a. Orantılılık İlkesi	436
b. Tıpe Bağlılık ve Tıp Sınırlılığı İlkesi	436
5. Kamusal Vesayet – Aile Vesayeti (Özel Vesayet) Ayırımı	437
6. Vesayet Organları	437
a. Kamusal Vesayet Organları	437
b. Aile Vesayeti Organları	437
II. AİLE VESAYETİ	437
1. Genel Olarak	437
2. Aile Vesayetinin Kuruluş Şartları	438
a. Maddi Şart	438
b. Usuli Şart	438
3. Aile Vesayetinin Yürütümü ve Aile Meclisinin Sorumluluğu	438
4. Aile Vesayetinin Sona Ermesi	438
III. DAR ANLAMDA VESAYETİ GEREKTİREN HÂLLER	439
1. Küçüklük	439
2. Kısıtlama	440
a. Genel Olarak	440
b. Kısıtlama Sebepleri	440
aa. Genel Olarak	440
bb. Akıl Hastalığı ve Akıl Zayıflığı	440
cc. Savurganlık, Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim	441
aaa. Yetersizlik Olgusuna Dayalı (Alternatifli) Şartlar	441
aaaa. Savurganlık	441
bbbb. Alkol ve Uyuşturucu Madde Bağımlılığı	442
cccc. Kötü Yaşam Tarzı	442
dddd. Kötü Yönetim	442
bbb. Sosyal Şart	442
dd. Özgürlüğü Bağlayıcı Ceza	443
aaa. 22.03.2023 Tarihinden Önce	443
bbb. 22.03.2023 Tarihinden Sonra	443
ee. İstek Üzerine (İradî) Kısıtlanma	444
ff. Kısıtlama Sebeplerinin Birbirleri İle İlişkisi	445
c. Kısıtlama Usulü	446
aa. Yargılamanın Başlangıcı	446
bb. Yargılama Usulü	446
cc. Kısıtlama Kararının İlanı	448
d. Kısıtlanmanın Sonuçları	449
IV. VESAYET İŞLERİNDE YETKİLİ MAHKEME	449
V. VASİ ATANMASI	449
1. Yasal Düzenleme	449
2. Vasi Atanması İçin Aranılan Şartlar	450
a. Şekli Şartlar	450
b. Maddi Şart: “Yeterlilik”	450

3. Vasilik Engelleri	451
4. Vasilięi Kabul Yüklümlüğü	451
5. Vasilikten Kaçınma (Özür) Sebepleri	452
6. Vasi Atanmasında Özel Durumlar	453
a. Eş ve Yakın Hısımların Öncelięi	453
b. İlgililerin İsteği	453
7. Vasi Atanmasında Usul	454
a. Genel Olarak	454
b. Geçici Tedbirler	454
aa. Genel olarak	454
bb. Tedbir Türleri	454
aaa. Genel Olarak	454
cc. Geçici Tedbir Kararının İlanı	455
dd. Yetkili ve Görevli Mahkeme	455
c. Vasi Ataması Kararının Teblię ve İlanı	456
8. Vasilikten Kaçınma ve İtiraz	456
9. Geçici Vasilik	457
10. Kesin Görev Devri	457
11. Vasinin Görev Süresi	457
12. Vasinin Ücreti	457
VI. VESAYETİN YÜRÜTÜMÜ	458
1. Genel Olarak	458
2. Vasinin Göreve Başlaması	458
a. Defter Tutma	458
b. Değer Taşıyan Eşyaların Saklanması	459
c. Menkullerin Satımı	459
aa. Paraların Yatırılması	460
bb. Sermaye Yatırımlarının Dönüştürülmesi	460
cc. Ticari ve Sınai İşletmeler	460
dd. Taşınmazların Durumu	461
3. Vesayet Altındaki Kişiyeye Yönelik Kişisel Özen	461
a. Genel Olarak	461
b. Küçüklerde Kişisel Özen	462
c. Özel Olarak Vesayet Altındaki Küçüğün Koruma Amaçlı Özgürlüğünün Kısıtlanması	462
d. Kısıtlılara Yönelik Kişisel Özen	462
4. Vesayet Altındaki Kişinin Temsili	463
a. Genel Olarak Vasinin Yasal Temsil Yetkisi ve Hukuksal Niteliği	463
b. Temsil Yetkisinin Kullanılması	463
c. Yasal Temsil Yetkisinin Üçüncü Kişiyeye Devri	464
d. Yasak İşlemler	464
e. Vesayet Altındaki Kişinin Görüşünün Alınması	465
f. Vesayet Altındaki Kişinin Tek Başına Hareket Etmesi	465
aa. Vasinin Rızası	465
aaa. Genel Olarak	465
bbb. Vasinin İcazet Vermemesinin Sonuçları	466
bb. Vesayet Altındaki Kişinin Bir Meslek veya Sanatı Yürütümü	466
5. Vesayet Altındaki Kişinin Mallarının Yönetimi	467
a. Malların Fiilen Yönetimi	467
b. Vasinin Hesap Tutma ve Rapor Verme Yükümü	467
c. Vesayet Altındaki Kişinin Serbest Malları	467
VII. VESAYET DAİRELERİNİN GÖREVLERİ	468

1. Şikayet ve İtirazları İnceleme	468
a. Genel Olarak	468
b. Şikayet Sebepleri.....	468
c. Şikayet ve İtiraz Hakkı Sahipleri	469
d. Şikayet ve İtirazın Süresi	469
e. Şikayet ve İtiraz Üzerine Verilecek Kararların Temyizi	469
2. İzin Verme	469
a. Genel olarak	469
b. Vesayet Makamının İznine Tabi Olan İşlemler.....	470
c. Vesayet Makamının ve Denetim Makamının İznine Tabi Olan İşlemler	471
d. İzin Verilmemesinin Sonuçları	472
3. Rapor ve Hesapların İncelenmesi	472
VIII. VESAYETİN SONA ERMESİ.....	473
1. Vesayeti Gerektiren Sebeplerin Ortadan Kalkmasına Bağlı Olarak Vesayetin Sona Ermesi.....	473
a. Vesayetin Kendiliğinden Sona Ermesi	473
aa. Küçüklerde	473
bb. Hükümlülerde	473
cc. Ölüm ve Gaiplik.....	474
b. Vesayetin Mahkeme Kararı İle Sona Ermesi	474
aa. Genel Olarak	474
bb. Şartları.....	474
cc. Yargılama Usulü.....	474
aaa. İlan.....	474
bbb. Akıl Hastalığı ve Akıl Zayıflığı Hâlinde Usul.....	475
ccc. Savurganlık, Alkol veya Uyuşturucu Madde Bağımlılığı, Kötü Yaşama Tarzı, Kötü Yönetim Hâlinde Usul	475
ddd. İstek Üzerine Kısıtlanmada Usul.....	475
2. Vasilik Görevinin Sona Ermesi.....	475
a. Genel Olarak	475
b. Vasilik Görevinin Kendiliğinden Sona Ermesi	475
aa. Vasinin Ölümü	475
bb. Ehliyetsiz Hâle Gelme	476
cc. Kasıtlı İşlenmiş Suçtan Hapse Mahkumiyet	476
dd. Vesayetin Kendiliğinden Sona Ermesi.....	476
ee. Vasinin Görev Süresinin Dolması	476
c. Vasinin Görevinin Kendiliğinden Sona Ermediği Hâller.....	476
aa. Vasilik Engellerinin Varlığı	476
bb. Vasilikten Kaçınma Sebebinin Varlığı	477
d. Göreve Devam Zorunluluğu	477
3. Vasinin Görevden Alınması	477
a. Genel Olarak	477
b. Görevden Alınma Sebepleri	478
aa. Vasinin Görevini Ağır Surette Savsaklaması	478
bb. Vasinin Yetkilerini Kötüye Kullanması.....	478
cc. Vasinin Güven Sarsıcı Davranışları	478
dd. Vasinin Ödeme Güçlüğü	478
ee. Vasiye İlişkin Diğer Yetersizlik Hâlleri	478
c. Görevden Almayla Görevli Mahkeme	479
d. Görevden Alma Usulü.....	479
e. Yargılama Sırasındaki Geçici Önlemler	479
f. Vesayet Makamının Vereceği Karar	479

aa. Görevden Alma Kararı	479
bb. Uyarı Kararı	480
4. Vesayetın Sona Ermesinin Sonuçları	480
a. Kesin Hesap ve Son Raporun Verilmesi	480
b. Malvarlığının Teslimi	480
c. Vasinin Görevine Son Verilmesi	480
§ 26. KORUMA AMAÇLI ÖZGÜRLÜK KISITLAMASI	481
I. GİRİŞ	481
II. KAÖK'nın MK'DAKİ SİSTEMATİK DÜZENİ	481
III. KAÖK'NÜN AMACI	481
IV. ÖZGÜRLÜĞÜ KISITLANACAK KİŞİ	481
V. KAÖK'NİN ŞARTLARI	482
1. Özel Koruma İhtiyacı	482
2. Zayıflık Durumu	482
3. Toplum için Tehlike Oluşturma	483
4. Orantılılık	484
5. Zayıflık Durumunun Sürekliliği	484
6. KAÖK Hükümlerinin Kişiyne Yönelik İradesi Dışı (Cebri) Tedavi Uygulamaları İçin Yasal Bir Dayanak Oluşturup Oluşturmayacağı Sorunu	484
VI. KAÖK'NİN HUKUKSAL SONUCU VE KURUM KAVRAMI	485
VII. KAÖK İÇİN YETKİLİ MAHKEME	485
VIII. BİLDİRİM YÜKÜMÜ	486
IX. VESAYET MAKAMI KARARINA İTİRAZ	486
X. DENETİM MAKAMININ KARARINA KARŞI KANUN YOLUNA BAŞVURU	488
XI. KAÖK YARGILAMASINDA UYGULANACAK YARGILAMA HUKUKU KURALLARI	488
XII. YARGILAMA USULÜ	492
§ 27. KAYYIMLIK ve YASAL DANIŞMANLIK	492
I. GENEL OLARAK	492
II. KAYYIMLIK	493
1. Yasal Düzenleme	493
2. Yetkili Mahkeme	493
3. Kayyımliğin Türleri	494
a. Temsil Kayyımlığı	494
aa. Genel Olarak	494
bb. Temsil Kayyımı Atanması Gerektiren Hâller	494
aaa. Ergin Kişiyne Temsilci Tayini	494
bbb. Yasal Temsilciyle Menfaat Çatışması	495
ccc. Yasal Temsilcinin Görevini Yerine Getirmesine Bir Engelin Varlığı	496
ddd. Diğer Hâller	496
b. Yönetim Kayyımlığı	496
aa. Genel Olarak	496
bb. Yönetim Kayyımı Atanma Sebepleri	497
aaa. Belirli Bir Yerde Bulunmama	497
bbb. Yetersizlik	498
ccc. Mirasçılık Haklarında Belirsizlik ve Ceninin Menfaati	498
ddd. Tüzel Kişilerin Organlarından Yoksunluğu	499
eee. Yönetimden Yoksun Kamusal Yardımlar	499
fff. Diğer Hâller	500

c. İradî Kayımlık	500
4. Kayımlığın Yürütümü	501
a. Kayım Tayininin Kendisine Kayım Tayin Edilen Kişinin Fil Ehliyetine Etkisi	501
b. Kayımın Görev Süresi	501
c. Kayımın Ücret Hakkı	501
d. Vesayet Makamının Talimatlara Uyuma Yükümü	502
e. Malvarlığının Yönetimi	502
5. Kayımlığın Sona Ermesi	502
a. Temsil Kayımlığının Sona Ermesi	502
b. Yönetim Kayımlığının Sona Ermesi	503
c. İsteğe Bağlı Kayımlığın Sona Ermesi	503
d. Diğer Sebepler	503
e. Sona Erme Usulü	503
f. Görevli Mahkeme	504
III. YASAL DANIŞMANLIK	504
1. Yasal Düzenleme	504
2. Yasal Danışmanlığın Türleri	504
a. Katılım Danışmanlığı-Yönetim Danışmanlığı Ayırımı	504
b. Yasal Danışman Atanmasının Hukuksal Sonuçları	505
aa. Genel Olarak	505
bb. Katılım Danışmanlığı İçin	505
cc. Yönetim Danışmanlığı İçin	506
dd. Karma Danışmanlık İçin	506
3. Yasal Danışmanlığın Sona Ermesi	506
§ 28. VESAYET ORGANLARININ SORUMLULUĞU	507
I. YASAL DÜZENLEME	507
II. SORUMLULUĞUN ŞARTLARI	507
1. Vasinin (Kayımın, Yasal Danışmanın) ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Şartlar	507
a. Hukuka Aykırılık	507
b. Uygun İlliyet Bağı	507
c. Zarar	507
2. Vasinin ve Devletin Sorumluluğu İçin Ortak Olmayan Şart: Kusur	508
III. SORUMLULUĞUN SIRASI	508
IV. SORUMLULUK DAVASI	509
1. Davacı	509
2. Davalı	509
3. Yetkili ve Görevli Mahkeme	509
4. Dava Zamanaşımı	510
a. Olağan Zamanaşımı Süresi	510
b. Olağanüstü Zamanaşımı Süresi	510
5. Vesayet Altındaki Kişinin Alacaklarının İmtiyazı	510
KAYNAKÇA	511

KISALTMALAR

Abs	: Absatz
AileMK	: Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun
AKKKŞÖDK	: Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun
AMK	: Alman Medeni Kanunu
AMKD	: Anayasa Mahkemesi Kararları Dergisi
Any. M.	: Anayasa Mahkemesi
Art.	: Artikel
Aufl.	: Auflage
Ayr.ol.	: Ayrıntılı olarak
b.	: bend
B.	: bası
BGB	: Bürgerliches Gesetzbuch (Alman Medeni Kanunu)
BGE	: Entscheidungen des schweizerischen Bundesgerichts, amtlich Sammlung
BK	: Borçlar Kanunu
bkz.	: bakınız
c	: cümle
C	: cilt
dn.	: dipnot
E.	: esas
eBK	: eski Borçlar Kanunu
EM	: Edinilmiş Mal
eİMK	: Eski İsviçre Medeni Kanunu
eMK	: Eski Medeni Kanun
eTCK	: Eski Türk Ceza Kanunu
Ev1. Y.	: Evlendirme Yönetmeliği
f	: fıkra
HD	: Hukuk Dairesi
HUMK	: Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu
HD	: Hukuk Dergisi
HGK	: Hukuk Genel Kurulu
HMK	: Hukuk Muhakemeleri Kanunu
Hrsg.	: Herausgeber
İBK	: İsviçre Borçlar Kanunu
İİK	: İcra ve İflâs Kanunu

İİK	: İsviçre İcra ve İflas Kanunu
İKİD	: İlmi ve Kazai İçtihatlar Dergisi
İMİK	: İsviçre Medeni Kanunu
İÜHFİM	: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası
K.	: karar
KAÖK	: Koruma Amaçlı Özgürlüğün Kısıtlanması
KM	: Kişisel Mal
krş./karş.	: karşılaştırınız
m	: madde
MK	: Medeni Kanun
MÖHUK	: Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun
N	: Nummer (kenar numarası), Numara
NHK	: Nüfus Hizmetleri Kanunu
örn.	: örneğin
OR	: Obligationenrecht (İsviçre Borçlar Kanunu)
RG.	: Resmi Gazete
S	: sayı
s	: sayfa
SchKG	: Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs (İsviçre İcra ve İflas Kanunu)
SJZ	: Schweizerische Juristenzeitung
SPR	: Schweizerisches Privatrecht
TBK	: Türk Borçlar Kanunu
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TMK	: Türk Medenî Kanunu
TTK	: Türk Ticaret Kanunu
TVK	: Türk Vatandaşlığı Kanunu
UN-KRK	: United Nations Kinderrechtskonvention (Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Konvansiyonu)
vd.	: ve devamı
Vor./Vorbem	: Vorbemerkungen
vs.	: ve saire
Y	: Yıl
Y./Yarg.	: Yargıtay
Yasa	: Yasa Hukuk Dergisi
YD	: Yargıtay Dergisi
YKD	: Yargıtay Kararları Dergisi
YHGK	: Yargıtay Hukuk Genel Kurulu
ZGB	: Schweizerisches Zivilgesetzbuch
ZPO	: Zivilprozeßordnung
ZSR	: Zeitschrift für Schweizerisches Recht
ZVW	: Zeitschrift für Vormundschaftswesen